

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO DLA KLASY VI

OCENA CELUJĄCA

Uczeń:

- doskonale opanował treści i umiejętności objęte programem klasy VI;
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności;
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się terminologią z podstawy programowej;
- posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie;
- aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych;
- z powodzeniem bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim;
- tworzy spójne wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym; twórczo i oryginalnie rozwija temat;
- odznacza się samodzielnością i dojrzałością sądów;
- wzorowo wykonuje prace domowe i zadania dodatkowe;
- nie powiela cudzych poglądów, potrafi krytycznie ustosunkować się do językowej, literackiej i kulturalnej rzeczywistości.

OCENA BARDZO DOBRA

Uczeń:

- opanował pełny zakres treści i umiejętności określony programem klasy VI;
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o znacznym stopniu trudności;
- aktywnie uczestniczy w lekcjach;
- wykonuje prace domowe, często angażuje się w zadania dodatkowe;

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE:

Uczeń:

- dba o kulturę dyskusji; wypowiedzi dotyczą tematu, są spójne, wyrażone poprawnym językiem;
- zna treści lektur obowiązkowych i wybranych lektur uzupełniających przewidzianych dla klasy VI;
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować je samodzielnie, podejmuje próby interpretacji;
- wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach ;
- wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów ;
- odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń;
- potrafi odróżnić fikcję od prawdy;
- dobiera odpowiednie cytaty;
- formułuje problem przedstawiony na obrazie, interpretuje jego tytuł, wyraża własny sąd o dziele sztuki;
- rozumie i poprawnie posługuje się terminami z zakresu epiki, liryki, nowych gatunków literackich (bajka, przypowieść, odmiany powieści) ;
- rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, przenośnię, uosobienie, ożywienie, zdrobnienie i określa ich funkcje;
- posługuje się różnymi odmianami języka stosownie do sytuacji ;
- samodzielnie korzysta ze słowników: ortograficznego, poprawnej polszczyzny, języka polskiego, wyrazów bliskoznacznych w celu bogacenia słownictwa i korekty własnych prac.

KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE:

Uczeń:

- używa dłuższych i krótszych form zaimków w odpowiednich kontekstach;
- posługuje się przysłówkami, wykrzyknikami, partykułami, przyimkami i spójnikami w tekście;
- stosuje czasowniki dokonane i niedokonane w odpowiednim kontekście;
- używa trudnych form czasowników;
- przekształca zdania tak, aby zastosować inny rodzaj podmiotu;
- klasyfikuje związki wyrazowe;
- wykonuje wykresy zdań złożonych współrzędnie;
- wskazuje słowa, w których litera *i* oznacza tylko miękkość głoski, i wyrazy w których *i* tworzy sylabę;
- wskazuje głoski dźwięczne i bezdźwięczne, ustne i nosowe w tekście;
- czyta podany tekst, poprawnie akcentując wszystkie wyrazy;
- rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stosuje ją w wypowiedziach;
- poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknika, dwukropka, myślnika, nawiasu ;
- stosuje reguły ortograficzne w redagowanych tekstach.

TWORZENIE WYPOWIEDZI:

Uczeń:

- zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi redaguje charakterystykę, poprawną pod względem kompozycji (stosuje akapity);
- przy opisie dzieła sztuki wnikliwie przedstawia elementy charakterystyczne, ocenia i interpretuje dzieło sztuki;
- redaguje dobrze zorganizowany, jasny i zrozumiały opis sytuacji;
- tworzy pogłębiony opis przeżyć wewnętrznych, trafnie nazywając uczucia oraz stany psychiczne, posługując się bogatym słownictwem;
- redaguje opowiadanie twórcze na podstawie mitu czy przypowieści, wzbogaca je dialogami, elementami opisów i charakterystyki;
- tworzy wypowiedź argumentacyjną potwierdzającą podaną tezę lub zaprzeczającą jej;

- redaguje list oficjalny ;
- samodzielnie redaguje notatkę lub wniosek z dyskusji;
- recytuje utwór literacki w interpretacji zgodnej z jego tematem oraz z odpowiednią intonacją, dykcją i właściwym akcentowaniem.

OCENA DOBRA

Uczeń :

- opanował poziom wymagań rozszerzających;
- samodzielnie rozwiązuje zadania typowe, a z pomocą nauczyciela – trudne;
- bierze czynny udział w lekcji;
- wykonuje prace domowe, czasem także nieobowiązkowe.

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE :

Uczeń:

- dba o kulturę dyskusji; wypowiedzi dotyczą tematu, są spójne, z niewielką ilością błędów językowych;
- czyta lektury obowiązkowe i wybrane lektury uzupełniające przewidziane dla klasy VI;
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, samodzielnie odnajduje w nich informacje, wyraża swoją opinię;
- omawia problematykę fragmentu;
- określa doświadczenia bohaterów i porównuje je z własnymi ;
- potrafi odróżnić fikcję od prawdy;
- zazwyczaj dobiera odpowiednie cytaty;
- wypowiada się na temat elementów obrazu, nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim dzieło sztuki;
- nazywa podane środki stylistyczne w wierszu i określa ich funkcję;

- posługuje się terminami z zakresu epiki, liryki, nowych gatunków literackich (bajka, przypowieść, odmiany powieści) ;
- samodzielnie korzysta ze słowników: ortograficznego, poprawnej polszczyzny, języka polskiego, wyrazów bliskoznacznych.

KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE:

Uczeń:

- rozpoznaje części mowy odmienne i nieodmienne;
- zastępuje różne części mowy odpowiednimi zaimkami;
- tworzy czasowniki dokonane od niedokonanych ;
- wskazuje czasowniki nieprzechodnie;
- w zdaniu wskazuje wyrazy, które tworzą związki wyrazowe;
- wskazuje w podanym zdaniu poszczególne części;
- nazywa rodzaje zdań złożonych ;
- tworzy i zapisuje zdania złożone współrzędnie;
- odróżnia spółgłoski miękkie od twardych;
- odróżnia głoski dźwięczne od bezdźwięcznych oraz ustne od nosowych;
- wskazuje akcent w podanych wyrazach;
- rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stosuje ją w wypowiedziach;
- jego wypowiedzi pisemne zawierają nieliczne błędy interpunkcyjne;
- zazwyczaj stosuje reguły ortograficzne w redagowanych tekstach.

TWORZENIE WYPOWIEDZI

Uczeń:

- zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi redaguje, poprawnie pod względem kompozycji (stosuje akapity), spójności wypowiedzi : charakterystykę postaci, opis (sytuacji, przeżyć wewnętrznych, dzieła sztuki) ;
- redaguje opowiadanie twórcze, wzbogacając je dialogami, elementami opisów i charakterystyki;

- przekształca podaną wiadomość w list oficjalny ;
- redaguje notatkę na podstawie podanych zagadnień lub pytań;
- recytuje utwór literacki z odpowiednią intonacją, dykcją i właściwym akcentowaniem , podejmując próbę jego interpretacji.

OCENA DOSTATECZNA

Uczeń :

- opanował poziom wymagań podstawowych;
- samodzielnie wykonuje zadania łatwe; trudniejsze problemy i ćwiczenia rozwiązuje przy pomocy nauczyciela;
- bierze udział w lekcji;
- wykonuje zadania domowe.

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE:

Uczeń :

- dba o kulturę dyskusji; wypowiada się krótko na temat testów kultury, ale wypowiedź jest na ogół uporządkowana;
- czyta lektury przewidziane dla klasy VI;
- odnajduje w tekście informacje podane wprost;
- potrafi odróżnić fikcję od prawdy;
- podejmuje próbę dobrania odpowiedniego cytatu;
- określa tematykę fragmentu utworu;
- charakteryzuje bohaterów fragmentu, nazywa ich uczucia ;
- omawia kompozycję obrazu ;
- charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie;
- wskazuje środki stylistyczne w wierszu i określa ich funkcję;
- zna podstawowe terminy z teorii literatury ;
- wskazuje cechy bajki i przypowieści;
- wyszukuje w słownikach potrzebne informacje: ortograficznym, poprawnej polszczyzny, języka polskiego, wyrazów bliskoznacznych.

KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE

Uczeń:

- odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych ;
- uzupełnia zdania właściwymi formami czasowników;
- przekształca czasowniki ze strony czynnej na bierną i z biernej na czynną;
- zastępuje różne wyrazy zaimkami ;
- wymienia cechy nieodmiennych części mowy: przysłówka, wykrzyknika i partykuły;
- charakteryzuje poszczególne części zdania;
- rozpoznaje zdania złożone współrzędnie,
- wskazuje głoski dźwięczne i bezdźwięczne oraz ustne i nosowe w podanych wyrazach;
- stosuje podstawowe zasady dotyczące reguł polskiego akcentu;
- stosuje podstawowe zasady etykiety językowej;
- na ogół przestrzega zasad poprawnościowych w zakresie stosowania poznanego słownictwa i ortografii.

TWORZENIE WYPOWIEDZI

Uczeń:

- w miarę samodzielnie potrafi zredagować poznane formy wypowiedzi pisemnych: charakterystykę postaci, opis (sytuacji, przeżyć wewnętrznych, dzieła sztuki), opowiadanie twórcze; list oficjalny;
- wygłasza tekst z pamięci ze zrozumieniem.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Uczeń: opanował poziom wymagań koniecznych;

- większość zadań, nawet łatwych, wykonuje przy pomocy nauczyciela ;
- w miarę swoich możliwości bierze udział w zajęciach, śledzi tok lekcji;

- podejmuje próby wykonania pracy domowej.

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE:

Uczeń:

- potrafi w kilku zdaniach wypowiedzieć się na zadany temat;
- czyta przynajmniej fragmenty lektur przewidzianych dla klasy VI;
- omawia elementy świata przedstawionego;
- relacjonuje treść podanych fragmentów utworu, ustala kolejność zdarzeń;
- wyjaśnia znaczenie podstawowych terminów z liryki i epiki;
- opisuje obraz, nazywa barwy użyte przez malarza;
- wyjaśnia pojęcia: *bajka, moral, uosobienie* ;
- samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela korzysta ze słowników: ortograficznego poprawnej polszczyzny, języka polskiego, wyrazów bliskoznacznych.

KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE :

Uczeń:

- rozpoznaje i wskazuje odmienne części mowy;
- wyjaśnia pojęcia: czasowniki dokonane, czasowniki niedokonane, strona czynna, strona bierna, czasowniki przechodnie, czasowniki nieprzechodnie;
- wymienia nieodmienne części mowy;
- wyjaśnia pojęcia: wykrzyknik i partykuła;
- wymienia części zdania;
- wymienia cechy zdań złożonych współrzędnie i zdań złożonych podrzędnie;
- odróżnia głoski od liter;
- wymienia cechy głosek dźwięcznych i bezdźwięcznych oraz głosek ustnych i nosowych;
- wymienia sytuacje, kiedy akcentujemy wyrazy na trzecią i na czwartą sylabę od końca;
- ma świadomość istnienia zasad etykiety językowej.

TWORZENIE WYPOWIEDZI

- podejmuje próby zredagowania tekstów spójnych kompozycyjnie: charakterystyki postaci, opisu (sytuacji, przeżyć wewnętrznych, dzieła sztuki), opowiadania twórczego, listu oficjalnego ; praca jest na temat; błędy językowe, stylistyczne, logiczne i ortograficzne nie utrudniają zrozumienia tekstu;
- wygłasza z pamięci fragmenty zadanego tekstu.

OCENA NIEDOSTATECZNA

Uczeń: nie opanował poziomu wymagań koniecznych;

- ma duże problemy w rozwiązywaniu zadań typowych o niewielkim stopniu trudności (nawet przy pomocy nauczyciela);
- rzadko aktywnie uczestniczy w lekcjach;
- zaniedbuje wykonywanie zadań domowych.

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE:

Uczeń:

- nie czyta nawet fragmentów lektur wskazanych przez podstawę programową;
- nie odnajduje w tekście informacji podanych wprost, nie rozumie dosłownego znaczenia wielu wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego;
- nie zna elementarnych terminów z zakresu epiki i liryki ;
- nie opanował techniki głośnego i cichego czytania tekstu w stopniu zadowalającym.

KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE

Uczeń:

- nie opanował podstawowych wiadomości w zakresie fonetyki, fleksji i składni przewidzianych podstawą programową;
- nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnień o elementarnym stopniu trudności.

TWORZENIE WYPOWIEDZI

Uczeń:

- w swojej wypowiedzi nie odnosi się do tematu;
- nie stosuje akapitów;
- błędy językowe, stylistyczne, logiczne i ortograficzne utrudniają zrozumienia tekstu;
- nie podejmuje próby wygłoszenia z pamięci nawet fragmentu zadanego tekstu.